

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319200492
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1319200492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakvárovej, v právnej veci navrhovateľky - manželky: H. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, L. - K., zast. JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou so sídlom Javorinská 13, Bratislava, proti osobe povinnej podľa návrhu platiť výživné - manželovi: H. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, L. - K., zast. JUDr. Jaroslav Belka, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Poľnohospodárska 36, Bratislava, v konaní o určenie výživného na manželku, na odvolanie manžela proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 30.06.2020, č.k. 21Pc/2/2019-143, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 30.06.2020, č.k. 21Pc/2/2019-143, vo výroku I. zaviazal osobu povinnú podľa návrhu platiť výživné (ďalej len manžel) zaplatiť navrhovateľke (ďalej len manželka) výživné 300 eur mesačne za obdobie od 25.01.2019 do 23.05.2019 v celkovej sume 1.180 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. v prevyšujúcej časti návrh zamietol a vo výroku III. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 71 ods. 1, 2 § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, dospejúc k záveru, že uloženie povinnosti manželovi ako osobe povinnej z vyživovacej povinnosti je čiastočne dôvodné a v zostávajúcej časti 50 eur mesačne návrh ako nedôvodný zamietol. Súd prvej inštancie takto vo veci rozhodol, keď vykonaným dokazovaním mal preukázané uzavretie manželstva účastníkov konania, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 61Pc/15/2018-33, zo dňa 23.04.2019, právoplatným dňa 23.05.2019. Zistil, že od roku 2018 účastníci konania žili v spoločnom rodinnom dome oddelene, nehospodárili spolu, prispievali na energie a náklady spojené s bývaním vo výške 150 eur mesačne, na výživu syna O. Y., nar. XX.XX.XXXX, študujúceho vysokú školu v J. manželka 100 eur mesačne, manžel 170 eur mesačne a podľa potreby mu obaja prispievali na osobné potreby. Na dcéru R. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, študujúcu Paneurópsku vysokú školu, manželka prispievala 100 eur mesačne a manžel 240 eur školné plus výdavky na stravu, hygienu a pod., vreckové 100 eur mesačne. Za preukázané mal mesačné výdavky manželky telefón 20 eur, PHM 50 eur, strava 120 eur, hygienické potreby a ošatenie, jej vlastníctvo k motorovému vozidlu zn. Škoda Fabia r.v. 2009, u povinného výdavky na (PHM 50 eur, stravu 320 eur aj pre dcéru, 40 eur synovi i dcére za služby mobilného operátora, splátky úveru na kúpu osobného vozidla zn. Toyota Auris v roku 2018 (o čom však dôkaz nepredložil, preto jeho tvrdenia v tomto smere považoval za nepreukázané). Uviedol, že účastníci konania sú spoluvlastníkmi ďalšieho motorového vozidla zn. Škoda Felícia, v držbe manžela, preto nemal preukázanú nevyhnutnosť kúpy nového motorového vozidla manželom v

roku 2018 pre jeho potreby alebo pre výkon jeho povolania. V konaní mal preukázané, že manžel v januári 2019 platil sebe i deťom dovolenku v zahraničí na Kanárskych ostrovoch, pričom manželka z vlastných financií si žiadnu dovolenku neuhrádzala. Nezistil, žeby manželka bývala u svojho priateľa, ani výdavky manžela spojené s opravami a údržbou ich spoločnej nehnuteľnosti a tieto zostali iba v rovine jeho tvrdení. Nárok manželky na určenie výživného považoval súd prvej inštancie za čiastočne dôvodný, keď ustálil na základe rozdielných príjmov manželov vyššiu životnú úroveň manžela. Toto mal v konaní preukázané jednak dvojnásobne vyšším mesačným príjmom manžela vo vzťahu k príjmu manželky v rozhodnom období, jednak skutočnosťou, že manžel si v roku 2018 zakúpil motorové vozidlo prostredníctvom spotrebiteľského úveru, ktorého kúpa nebola pre manžela nutnosťou a skutočnosťou, že v januári 2019 uhrádzal a absolvoval pre seba i deti dovolenku na Kanárskych ostrovoch, pričom navrhovateľka si dovolenku z dôvodu nedostatku financií neuhrádzala. S prihliadnutím na prezentované výdavky manželky v súhrne 540 eur mesačne, manžela v súhrne 1.010 eur, bez zahrnutia splátok úveru za motorové vozidlo (ktoré nepreukázal), zistil z príjmov účastníkov konania v rozhodnom období, že manželke zostala mesačne suma 413,24 eur, manželovi suma 900,95 eur. Tieto skutkové zistenia viedli súd prvej inštancie k záveru, že životná úroveň oboch manželov v rozhodnom období od 25.01.2019 do 23.05.2019 nebola rovnaká. Dôvodil, že pri rozdielnosti výšky ich príjmu, zohľadniac výšku ich mesačných výdavkov a z toho vyplývajúce finančné možnosti manžela, v dôsledku ktorých si kúpil nové motorové vozidlo (v hodnote 32.000 eur) a aj absolvoval finančne nákladnú zahraničnú dovolenku, je dôvodné na dorovnanie životnej úrovne manželov, priznať manželke výživné vo výške 300 eur mesačne. Vychádzal z porovnateľných majetkových pomerov manželov vlastniacich titulom BSM rodinný dom, že žijú oddelene a od roku 2018 spolu nehospodária a že sa obaja podieľajú na starostlivosti o deti a domácnosť (náklady na domácnosť hradia rovným dielom, na výžive detí sa podieľajú podľa svojich finančných možností). Súd prvej inštancie nezistil, žeby sa manželka vyhýbala plneniu si vyživovacej povinnosti voči deťom, ani žeby jej konanie smerovalo k úmyselnému znížovaniu si životnej úrovne, resp. príjmu. Posudzujúc dôvodnosť zamietnutia návrhu z dôvodu rozporu s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie uviedol, že takéto dôvody manžel nepreukázal a tieto ani procesom dokazovania v konaní nevyšli najavo. Uviedol, že manželka síce priznala známosť s iným mužom, čo však bolo výlučne vyústením vzájomných konfliktov v manželstve a na ktorej skutočnosti sa v podstate účastníci dohodli, (že môžu mať nových partnerov, ktorých nebudú vodiť do spoločného rodinného domu), pričom manželka do dnešného dňa v domácnosti býva. Zročné výživné uložil manželovi zaplatiť podľa § 232 ods. 3 CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku podal prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie manžel podľa § 365 ods. 1 písm. d),f),h) CSP, navrhujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a návrh zamietnuť v celom rozsahu. Poukazujúc na kritéria určovania vyživovacej povinnosti manželov (§ 75 Zákona o rodine) uviedol, že rozhodujúcim kritériom je rovnaká životná úroveň a nie odkázanosť na výživu jedného z manželov. Uviedol, že z LV č.XXXX, pre okr. L., KÚ K. vyplýva vlastníctvo manželky k nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1 k celku, že obaja sú vlastníci v spoluvlastníckom podiele 1 k celku. Z uvedeného je zrejme porovnaním majetkových pomerov, že majetkové pomery manželky, ktoré bol súd povinný zisťovať sú významnejšie ako manželka v konaní deklarovala. Suma určeného výživného je zanedbateľná v porovnaní s hodnotou nehnuteľností, ktorých je manželka vlastníčkou. Mal za to, že ak existuje takýto nepomer vo vzťahu k majetkovým pomerom medzi účastníkmi konania, výživné v určenej sume nemožno priznať, keď týmto možno ustáliť vyššiu životnú úroveň manželky. Výška zárobku vo vzťahu k zisteniu životnej úrovne účastníkov konania je len jedným a nie jediným kritériom. Uvedené zistenie však súd nevykonal, a manželka túto okolnosť súdu prvej inštancie na účely zistenia majetkových pomerov neuviedla. Mal za to, že priznanie výživného je aj v rozpore s dobrými mravmi, ktorý súd nesprávne vyhodnotil. Súd mal za preukázané, že účastníci spolu nehospodária a od roku 2018 žijú oddelene, z obsahu spisu sp.zn. 61Pc/15/2018, v konaní o rozvod ich manželstva vyplýva, že medzi nimi existovala dohoda o nových partneroch, z čoho vyvodil, že manželka si musela byť vedomá, že už nebude mať dosah na jeho príjem (ktorý jej do júna 2018 pravidelne chodil na jej bankový účet a ním disponovala). Manželka mimomanželský pomer nerozporovala. Teda manželstvo ako také už minimálne v roku 2018 bolo iba formálne, každý mal svoj vlastný život, preto je v rozpore s dobrými mravmi od neho žiadať, aby prispel na výživu manželky.

4. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu manžela prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdiť. Pokiaľ manžel poukazuje na rozpor s dobrými mravmi uviedla, že bol to práve on, ktorý sa k nej v predmetnom období nesprával korektne a v súlade s dobrými mravmi, vyvíjal počas ich vzťahu na ňu psychický nátlak, prenasledoval ju, v

komunikácii používal vulgárne slová. Sledoval ju a to aj pri jej práci, sledoval ju ďalekohľadom. Mala za to, že jej správanie vo vzťahu k manželovi neodporovalo dobrým mravom, práve naopak, ona manželove správanie pociťovala až ako psychický teror. Zdôraznila, že sa celý život starala o spoločnú domácnosť a o deti, ktorým poskytovala osobnú starostlivosť v najvyššej možnej miere. Práve kvôli tomuto si nebudovala svoju kariéru tak, ako to bolo umožnené povinnému, ktorému uhradila náklady na štúdium z jej výlučných prostriedkov. Je zrejmé, že argumentácia dobré mravy predstavujú pravidlá správania sa, ktoré neporušila a tieto manžel ani nenamieta. Manžel uvádza, že údajne ústnou dohodou o prispievaní na spoločné výdavky domácnosti sa mala vzdať práva na výživné na manželku bez toho, aby o tom vedela ona alebo manžel. Predmetné nebolo obsahom dohody a taktiež takúto ústnu dohodu nie je možné vykladať v tomto smere. Pokiaľ ide o tvrdenie manžela že z listu vlastníctva č. XXXX vyplýva jej vlastníctvo nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele 1 k celku, a taktiež že sú obaja zapísaní ako vlastníci v spoluvlastníckom podiele 1 k celku uviedla, že je vlastníčkou podielu 1 k nehnuteľnosti zapísanej na LV c. XXXX a druhá polovica danej nehnuteľnosti je v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch manželov. Obaja manželia rovnako aj povinný predmetnú nehnuteľnosť obývali a užívali počas celého manželstva ako aj po jeho rozvode. Ide o rodinnú nehnuteľnosť, ktorá má dva byty a ktorú nadobudla titulom dedenia D 781/94, Dnot 172/94, zo dňa 23.8.1996, po otcovi. Ide o nehnuteľnosť, kde v jednom byte býva jej mama, so zriadeným vecným bremenom doživotného užívania. Predmetná nehnuteľnosť je tiež predmetom konania o vyporiadanie BSM vedené na Okresnom súde Bratislava III sp.zn. 11C/51/2019, v ktorom manžel od nej žiada vyplatiť sumu 200.000 eur. Ide o jedinú nehnuteľnosť ktorú má s manželom vo vlastníctve, nemôže s ňou nijako nakladať, z dôvodu existencie práva doživotného užívania jej matky, nemá možnosť z nej poberať úžitky a dať ju do prenájmu (celá nehnuteľnosť je použitá na uspokojenie potrieb bývania). Poukázala na rozdiel v mesačných príjmoch manželov v prospech manžela a skutočnosť, že manžel poberá daňové bonusy na obe deti, vysoké odmeny a rôzne príspevky. Mesačne si na svoj výlučný účet odvádzal priemerne sumu 980 eur, ktorú používal na uspokojovanie výlučne svojich potrieb. Mala za to, že životná úroveň manžela v rozhodnom období bola jednoznačne vyššia ako jej, čo sa prejavilo aj v ich životnom štýle, manžel si zakúpil nové motorové vozidlo (Toyota Auris 1.8 Hybrid), mohol na rozdiel od nej zaplatiť a absolvovať zahraničné dovolenky (Kanárske ostrovy, Taliansko).

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, dospejúc k záveru, že odvolanie manžela nie je dôvodné.

6. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

7. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia životnej úrovne manželov a ich zmeny do ukončenia vedenia spoločnej domácnosti, ako aj posúdenia otázky dobrých mravov, dôvodnosti a výšky výživného na manželku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postačujúce, spĺňajúce podmienky § 220 ods. 2 CSP, súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutkové tvrdenia, ktoré by súd prvej inštancie nevzal do úvahy a ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia, na ktoré ako správne poukazuje.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 61Pc/15/2018-33, zo dňa 23.04.2019, bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.05.2019.

10. V záujme vysporiadania sa s odvolacími dôvodmi manžela odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie rozhodol podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, vo veci vykonal dokazovanie v

dostatočnom rozsahu, so záverom ku ktorému dospel sa odvolací súd stotožnil. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to napr. pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacie povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Uplatňovanie tejto vyživovacej povinnosti je medzi manželmi možné aj v prípadoch, keď sú obaja zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však medzi nimi vzniká disproporcia v ich celkovej životnej úrovni. Odvolací súd sa stotožňuje s výkladom súdu prvej inštancie týkajúceho sa inštitútu manželského výživného, ako aj s určenou výškou výživného, ktorým manžela zaviazal prispievať na výživu manželke na čas do ukončenia manželstva, t.j. nadobudnutia právoplatnosti výroku o rozvode (rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 61Pc/15/2018-33, zo dňa 23.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.05.2019) tak, aby postačovalo na pokrytie jej odôvodnených potrieb pri zohľadnení kritéria zachovania rovnakej životnej úrovne po ukončení spolužitia a vedenia spoločnej domácnosti manželov. Súd prvej inštancie pri posúdení návrhu manželky vychádzal z kritérií rozhodných pre určovanie manželského výživného v súlade s § 71 Zákona o rodine správne zhodnotiac podmienky pre jeho určenie, správne vyhodnotil zárobkové možnosti a schopnosti manželov a ich životnú úroveň, okolnosti a dôvody ukončenia spolužitia manželov, ich starostlivosti o spoločné deti a domácnosť a nimi prezentované náklady. Pokiaľ manžel namieta nezohľadnenie väčšieho podielu manželky na spoločnej nehnuteľnosti (LV č. XXXX, nadobudnutého dedením), rodinného domu s dvoma bytovými jednotkami, ktorú rodina ako celok užíva, uvedené nemá vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď bez ďalšieho, pri usporiadaní právnych nárokov k uvedenej nehnuteľnosti, nemá dopad na životnú úroveň manželky, ako to manžel prezentuje. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že k zmene, poklesu životnej úrovne manželky došlo práve po ukončení vedenia spoločnej domácnosti a spoločného hospodárenia, pri odkázanosti iba na svoj príjem. Na takejto správnej úvahe súdu prvej inštancie nemení nič obrana manžela, ktorý poukazoval v danej veci na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s existenciou dohody manželov o nových partneroch a prispievaní na spoločné výdavky domácnosti, či mimomanželský pomer manželky (z čoho vyvodil, že manželka si musela byť vedomá, že už nebude mať dosah na jeho príjem), keď takúto ústnu dohodu manželov v tomto znení nemožno vykladať ako vzdanie sa práva manželky na zachovanie rovnakej životnej úrovne. Výživné na manželku z titulu trvania manželstva je totiž dôvodné priznať aj v prípadoch, ak manželia už spoločne nežijú, pričom v danom prípade nebolo preukázané také správanie sa manželky voči manželovi, ktoré by bolo možné kvalifikovať v miere majúcej za následok stratu práva priznať výživné. Odvolací súd určené výživné na manželku považoval za primerané, ktoré na čas do rozvodu manželstva pokrylo jej odôvodnené potreby a zabezpečilo zachovanie rovnakej životnej úrovne po ukončení spolužitia manželov počas trvania manželstva.

11. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, keď určenie povinnosti manželovi platiť výživné na manželku je dôvodné, v súlade s vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a je určené aj z pohľadu vyhodnotenia a správnej aplikácie podmienky dobrých mravov.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).